इत्येवं निश्चित्य रात्रौ तत्र गत्वा निद्रावशमुपगतस्य परिव्राजकस्य पेटा यां मया महच्छिद्रं कृतं यावत्। तावत् स दुष्टतापसः प्रबुद्धः। ततश्च जर्जरवंशप्रहारेण तेनाहं शिरसि ताडितः कथञ्चिदायुशेषतया न मृतः। उक्तं च।

प्राप्तव्यमर्थं लभते मनुष्यो देवो ऽपि तं लङ्घयितुं न शक्तः। ५
तस्मान्न शोचामि न विस्मयो मे यदस्मदीयं नहि तत् परेषां॥

काककूर्मौ पृच्छतः। कथमेतत्। हिरण्यकः कथयति। अस्ति कथा कस्मिंश्चिन्नगरे सागरदत्तो नाम बणिक्। तत्सूनुना रूपकशतेन वि ॥४॥ क्रीयमाणं पुस्तकं गृहीतं। तस्मिंश्च लिखितमस्ति।

प्राप्तव्यमर्थं लभते मनुष्यो देवो ऽपि तं लङ्घयितुं न शक्तः। १०
तस्मान्न शोचामि न विस्मयो मे यदस्मदीयं न हि तत् परेषां॥

तदृष्ट्वा सागरदत्तेन सूनुः पृष्टः। पुत्र कियता मूल्येनैतत् पुस्तकं गृहीतं। सो ऽब्रवीत्। तात रूपकशतेन। तच्छ्रुत्वा सागरदत्तो ऽब्रवीत्। धिग्मूर्खत्वं लिखितैकश्लोकपादं पुस्तकं रूपकशतेन यद्गृह्णासि। एतया बुद्ध्या कथं द्रव्योपार्जनं करिष्यसि। तदद्य प्रभृति त्वया मम १५ गृहे न प्रवेष्टव्यं। एवं निर्भर्त्स्य गृहान्निःकाशितः। स च तेन निर्वेदेन विप्रकृष्टं देशान्तरं गत्वा किमपि नगरमासाद्यावस्थितः। अथ कतिपयैर्दिवसैस्तन्नगरनिवासिना केनचिदसौ पृष्टः। कुतो भवानागतः। किन्नामधेयो वेति। असावबवदत्। प्राप्तव्यमर्थं लभते मनुष्य इति। अथान्येनापि पृष्टस्तथैवाब्रवीत्। एवं यः कश्चित् पृच्छति। २० तस्येदमेवोत्तरं वितरति। एवं च तस्य नगरस्य मध्ये प्राप्तव्यमर्थमिति तस्य प्रसिद्धं नाम सञ्जातं। अथ राजकन्या चन्द्रवती नामाभिनयरूप सम्पन्ना सखीद्वितीयैकस्मिन् महोत्सवदिवसे नगरं निरीक्षमाणा तिष्ठति। तत्रैव च कश्चिद्राजपुत्रो ऽतीव रूपसम्पन्नः मनोरमश्च तस्याः कथमपि दैववशाद्दृष्टिगोचरे गतः। तद्दर्शनसमकालमेव मकरध्वजकुसु २५